

กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดปากตรอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 3

STRATEGY FOR EDUCATIONAL QUALITY DEVELOPMENT OF WATPAKTRONG SCHOOL UNDER NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

¹วโนทัย ใหม่แย้ม Vanothai Maiyam ²ธีระพงษ์ สมเขาใหญ่ Teeraphong Somkhaui

³สุเวศ กลัปศรี Suwec Klabsri

^{1, 2, 3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

Corresponding Author E-mail: tiknet2010@gmail.com

Article Received: September 17, 2025. Revised: April 23, 2026. Accepted: April 27, 2026.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) เพื่อสร้างกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 3) เพื่อประเมินกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดปากตรอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยมีขั้นตอนการวิจัย ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เกี่ยวข้องจำนวน 15 คน การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก จำนวน 20 คน และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อร่างกลยุทธ์ จำนวน 5 คน และประเมินกลยุทธ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 30 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพแวดล้อมภายนอกในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีดังนี้ โอกาส คือ การกำหนดกฎหมายการศึกษาและยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาที่นโยบายส่วนใหญ่ให้ความสำคัญและเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนมีเขตพื้นที่บริการที่มีความพร้อมด้านเทคโนโลยี มีบริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตประจำศาลาประชาคมของหมู่บ้าน ทำให้การติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองมีความสะดวก สภาพแวดล้อมภายใน มีดังนี้ จุดแข็ง คือ โรงเรียนดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่องและจัดโครงสร้างการบริหารงานอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นจุดอ่อน คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรขาดการปฏิสัมพันธ์กับชุมชน ควร ขาดการนิเทศติดตามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบาย ขาดช่องทางในการรับฟังปัญหา ครูมีภาระงานอื่นที่นอกจากการจัดการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาหลักต่ำ ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET ต่ำ อีกทั้งโรงเรียนมีงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดซื้อสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ 2) การสร้างกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษามีองค์ประกอบ ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ ซึ่งในกลยุทธ์จะมีองค์ประกอบย่อย คือ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ โครงการ/กิจกรรม และกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดปากตรอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 3 ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาและปรับปรุงทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ของครูและบุคลากรสถานศึกษา กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาและปรับปรุงผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน

สถานศึกษา กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาและปรับปรุงความสัมพันธ์กับชุมชนและการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
3) ผลการประเมินกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในทุกองค์ประกอบและทุกกลยุทธ์ ผู้ประเมินเห็นว่ามีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: กลยุทธ์, การพัฒนาคุณภาพการศึกษา, โรงเรียนประถมศึกษา

Abstract

This research article aims 1) To study the educational quality development environment 2) To formulate strategies for educational quality development and 3) To evaluate the educational quality development strategies of Wat Pakdong School, under the Office of Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area 3. The research process included: in-depth interviews with 15 stakeholders, in-depth interviews with 20 experts to assess internal and external environments, interviews with 5 experts to draft strategies, and an evaluation of the strategies by 30 specialists to assess appropriateness, feasibility, and usefulness. Qualitative data were analyzed using content analysis.

The findings revealed that: 1) Educational Quality Development Environment External Environment: Opportunities included the establishment of educational laws and strategies, with most policies emphasizing participatory management. The school's service area had technological readiness, and community halls were equipped with internet services, facilitating convenient communication with parents. Internal Environment: Strengths included the school's consistent implementation of educational policies, systematic management structure, student support system, and curriculum development aligned with local contexts. Weaknesses included a lack of interaction between administrators, teachers, and staff with the community, insufficient supervision of policy implementation, lack of communication channels for problem-solving, teachers being burdened with non-instructional tasks, low student achievement in core subjects, low national O-NET test scores, and insufficient budget for purchasing instructional media and educational technologies. 2) Formulation of Educational Quality Development Strategies The strategy comprised vision, mission, goals, and strategic plans, with subcomponents including objectives, success indicators, projects/activities, and strategies. Wat Pakdong School's strategies included four key areas: Strategy 1: Develop and improve school management based on the principles of good governance. Strategy 2: Develop and enhance teachers' and staff's instructional skills, including the use of media and technology in learning management. Strategy 3: Develop and improve student quality according to educational standards. Strategy 4: Develop and improve community relations and stakeholder participation. 3) Evaluation of Educational Quality Development Strategies Across all components and strategies, evaluators concluded that the strategies were highly appropriate, feasible, and beneficial.

Keywords: Strategy, Educational Quality Development, Primary School

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้น สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้ ข้อ 3 ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ข้อ 4 เมื่อได้รับรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามข้อ 3 แล้ว ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่างๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่สำนักงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอกนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 มีหน้าที่หลักในการกำกับติดตาม ประสาน ส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสังกัดให้สอดคล้อง กับนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ กลยุทธ์ จุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จากการวิเคราะห์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาพบว่า บุคลากรของสถานศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจในระบบประกันคุณภาพการศึกษาในเรื่องเนื้อหาที่ต้องนำเสนอ เอกสารอ้างอิง การเปลี่ยนเกณฑ์การประเมิน ตัวบ่งชี้ ทำให้บุคลากรของสถานศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการ วิธีการ ขั้นตอนในการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษา รวมทั้งทัศนคติต่อการประเมินอันเนื่องมาจากภาระงานที่เพิ่มขึ้นจากกระบวนการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษาจากบทวิเคราะห์การดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2563 พบว่า ในระดับสถานศึกษาซึ่งเป็นระดับปฏิบัติหลายแห่งยังไม่มีความพร้อมในการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เนื่องจากบุคลากรยังขาดความรู้ในเรื่องมาตรฐานการศึกษาของชาติ และความเชื่อมโยงของมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดและมาตรฐานการศึกษาของชาติ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3, 2566)

โรงเรียนวัดปากตรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 3 มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ซึ่งมีกระบวนการดังนี้ คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่คุณภาพการดำเนินการตามแผน การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองจัดส่งให้หน่วยงานต้นสังกัด และจากการวิเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ผลการประเมินอยู่ในระดับดีและจากการดำเนินงานของสถานศึกษาสามารถสรุปผลการประเมินในภาพรวมของจุดควรพัฒนาของแต่ละมาตรฐาน ดังนี้ ด้านคุณภาพผู้เรียน ผู้เรียนควรได้รับการฝึกทักษะในด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์

คิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดไตร่ตรอง พัฒนาผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้นในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมโดยใช้วิธีการและรูปแบบการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการต่างๆ เช่น กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ กระบวนการแสวงหาความรู้และกระบวนการกลุ่มเพิ่มมากขึ้น และจัดกิจกรรมซ่อมเสริมโดยใช้วิธีการและรูปแบบการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนและจัดกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจอยากเข้าใช้ห้องสมุดเพิ่มมากขึ้นรวมทั้งจัดบรรยากาศห้องสมุดให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านกระบวนการบริหารจัดการและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มากขึ้น สร้างเครือข่ายความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ให้มีความเข้มแข็ง มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา และการขับเคลื่อนคุณภาพ การจัดการศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้และการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนทันทีเพื่อนักเรียนนำไปใช้พัฒนาตนเอง และด้านการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ โรงเรียนจัดระบบให้ครูประเมินตนเองรายบุคคลตามแผนพัฒนาตนเองแต่ยังขาดการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครู นักเรียนมีการประเมินตนเองในการเรียนรู้ แต่ยังขาดการติดตาม ช่วยเหลือด้านการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายคน (โรงเรียนวัดปากตรง, 2565)

จากเหตุผลและความเป็นมาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้นเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการพัฒนาไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษา คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หากบุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีความสามัคคีในการทำงานได้รับการอบรมถ่ายทอดความรู้และสร้างความตระหนักในการปฏิบัติงาน และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือมีกลยุทธ์เป็นเข็มทิศในการปฏิบัติงานโดยมีผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเป็นข้อมูลสารสนเทศสำคัญที่จะต้องนำไป วิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อสรุปนำไปสู่การเชื่อมโยงหรือสะท้อนภาพความสำเร็จกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อทำให้เกิดความสำเร็จในการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สามารถแก้ไขปัญหาและส่งผลให้ผู้เรียนของโรงเรียนมีคุณภาพการศึกษาจึงได้วิจัยเพื่อพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดปากตรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3
2. เพื่อสร้างกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดปากตรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3
3. เพื่อประเมินกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดปากตรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ขั้นตอนการศึกษาสภาพแวดล้อมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดปากตรง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 15 คน

1.2 ขั้นตอนการสร้างกลยุทธ์ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 20 คน เมื่อได้ข้อมูลสภาพแวดล้อมแล้ว จึงนำมาจัดทำเป็นร่างกลยุทธ์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประเมิน จำนวน 5 คน

1.3 ขั้นตอนการประเมินกลยุทธ์ ดำเนินการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยใน 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ขั้นตอนการศึกษาสภาพ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และ นำแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและใช้เกณฑ์ในการวัดค่าดัชนี ค่า IOC เท่ากับ 1.00 และตรวจสอบความถูกต้องมาจัดทำแบบสมบูรณ์ และนำไปสัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

2.2 ขั้นตอนการสร้างกลยุทธ์ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกข้อมูลสภาพแวดล้อม และแบบประเมินร่างกลยุทธ์ โดยนำร่างกลยุทธ์ที่ได้ไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

2.3 ขั้นตอนการประเมินกลยุทธ์ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินกลยุทธ์ โดยประเมินความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการศึกษาสภาพ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้
1) เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญสามารถตอบปัญหาที่จะเข้าไปศึกษาได้ 2) ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือเพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์เชิงลึก 3) ขึ้นแนะนำตัวผู้วิจัยได้ส่งเอกสารขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล 4) สัมภาษณ์รายบุคคลเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการบันทึกเสียง ถ่ายรูป สมุดบันทึก และถอดข้อความออกมาเรียบเรียงต่อไป

3.2 ขั้นตอนการสร้างกลยุทธ์ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก 1) เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการ 2) ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์ 3) ขึ้นแนะนำตัว ผู้วิจัยได้กำหนดวัน เวลาสัมภาษณ์ โดยการสัมภาษณ์บันทึกเสียง ถ่ายรูป สมุดบันทึก และถอดข้อความออกมาเรียบเรียงต่อไป

3.3 ขั้นตอนการประเมินกลยุทธ์ ผู้วิจัยจัดการประเมิน 1) ทำหนังสือแจ้งผู้เข้าร่วมประเมิน พร้อมด้วยกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ 2) ดำเนินการประเมิน ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด 3) บันทึกผลการประเมินตามความเห็นและข้อเสนอแนะ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยฉบับนี้ ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก การประเมิน ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียง และจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นนำมาตีความหมาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์และข้อสรุป เพื่อตอบคำถามหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและนำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมโยง ความสัมพันธ์เชิงทฤษฎี

4.1 ขั้นตอนการศึกษาสภาพ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดปากตรง และเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

4.2 ขั้นตอนการสร้างกลยุทธ์ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และจัดทำร่างกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินเพื่อขอความเห็นและข้อเสนอแนะ

4.3 ขั้นตอนการประเมินกลยุทธ์ ผู้วิจัยนำร่างกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ผู้ประเมินทำการประเมิน โดยนำความเห็นและข้อเสนอแนะไปปรับปรุงและแก้ไขร่าง และจัดทำเป็นกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาบับสมบูรณ์

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพแวดล้อมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดปากตรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 พบว่า

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน 2S4M สรุปได้ว่า ด้านโครงสร้างและนโยบายของสถานศึกษา (Structure : S1) ผลการวิเคราะห์เป็นจุดแข็ง คือ 0.10 ด้านการบริการ (Products and Service : S2) ผลการวิเคราะห์เป็นจุดแข็ง คือ 0.11 ด้านบุคลากร (Man : M1) ผลการวิเคราะห์เป็นจุดแข็ง คือ 0.16 ด้านการเงิน (Money : M2) ผลการวิเคราะห์เป็นจุดแข็ง คือ 0.06 ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ (Material : M3) ผลการวิเคราะห์เป็นจุดอ่อน คือ -0.05 ด้านการบริหารจัดการ (Management : M4) ผลการวิเคราะห์เป็นจุดแข็ง คือ 0.05 โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนจุดแข็งสูงสุดคือด้าน การบริการ (Products and Service : S2) และมีค่าเฉลี่ยคะแนนจุดอ่อนสูงสุดคือ ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ (Material : M3)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก PEST และสรุปผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน 2S4M สามารถนำผลการประเมินสภาพแวดล้อมของโรงเรียนวัดปากตรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 บนแกนความสัมพันธ์ BCG สภาพแวดล้อมภายนอก PEST และสภาพแวดล้อมภายใน 2S4M อยู่บนแกนความสัมพันธ์ช่องว่างแม่ลูกอ่อน แปลผลได้ว่า โรงเรียนวัดปากตรงมีสมรรถนะภายใต้ต้องแก้ไข และยังไม่ปัจจัยเอื้อภายในโรงเรียน โรงเรียนควรทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมาเพื่อหาสาเหตุของปัญหาและแก้ไขโดยเร็ว ในขณะเดียวกันต้องเร่งพัฒนาสมรรถนะภายในให้มีความเข้มแข็งเพียงพอที่จะดำเนินการพัฒนาต่อไปและสถานศึกษามีสภาพแวดล้อมภายในที่อ่อนแต่มีสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส

2. การสร้างกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดปากตรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 พบว่า กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสม มีดังนี้

วิสัยทัศน์ โรงเรียนวัดปากตรง บริหารด้วยหลักธรรมาภิบาล จัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ โดยใช้สื่อเทคโนโลยี บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่าย

พันธกิจ ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา จัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีและบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่าย

เป้าหมาย โรงเรียนบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาล ครูจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยี บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น และหลักเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ

และคุณภาพตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ภาควิชาเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดปากตรอง 4 กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล

เป้าหมาย ผู้บริหาร ครูและบุคลากรของสถานศึกษา ร้อยละ 80 ได้รับการอบรม พัฒนาความรู้ และทักษะการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรของสถานศึกษาทุกคนได้รับการอบรม พัฒนาความรู้ และทักษะการปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรม หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

โครงการ/กิจกรรม โครงการพัฒนาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล โครงการนิเทศ ติดตาม

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาและปรับปรุงทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ของครูและบุคลากรสถานศึกษา

เป้าหมาย ร้อยละ 80 ของครูและบุคลากรของสถานศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน

ตัวชี้วัดความสำเร็จ บุคลากรของสถานศึกษาได้รับการอบรม พัฒนา ความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน มีทักษะในการใช้ การสร้าง สื่อและเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อการจัดการเรียนรู้

โครงการ/กิจกรรม โครงการพัฒนาครู และบุคลากรสถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้โครงการอบรมการสร้างสรรค์ สื่อ นวัตกรรม และวิจัยทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาและปรับปรุงผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานศึกษา

เป้าหมาย ผู้เรียนร้อยละ 80 มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานศึกษา มีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยี มีทักษะในการอ่าน เขียน และคิดคำนวณ มีผลสัมฤทธิ์ในระดับไม่ต่ำกว่า 3 ทุกรายวิชา มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดี มีความภูมิใจในท้องถิ่น

ตัวชี้วัดความสำเร็จ ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานสถานศึกษา ได้แก่ มีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยี มีทักษะในการอ่าน เขียน และคิดคำนวณ มีผลสัมฤทธิ์ในระดับไม่ต่ำกว่า 3 ทุกรายวิชา ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดี ได้รับการปลูกฝังให้มีความภูมิใจในท้องถิ่น

โครงการ/กิจกรรม กิจกรรมรักการอ่าน โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ โครงการศึกษา แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น โครงการห้องเรียน Excellent

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาและปรับปรุงความสัมพันธ์กับชุมชนและการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

เป้าหมาย ครู และบุคลากรของสถานศึกษาทุกคนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง และสามารถรับฟังปัญหา ข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง ชุมชนได้เสมอ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ ครู ผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและพัฒนาสถานศึกษา

โครงการ/กิจกรรม โครงการสัมพันธ์ชุมชน โครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน โครงการระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

3. จากการประเมินกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดปากตรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ซึ่งมีผลการประเมินแต่ละองค์ประกอบดังนี้ ในประเด็นวิสัยทัศน์ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนเห็นว่าเป็นความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ประเด็นพันธกิจผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนเห็นว่าเป็นความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ประเด็นเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนเห็นว่าเป็นความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก และกลยุทธ์ ซึ่งในกลยุทธ์จะมียุทธศาสตร์ประกอบย่อย คือ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ โครงการ/กิจกรรม กลยุทธ์ที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนเห็นว่าเป็นความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก กลยุทธ์ที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนเห็นว่าเป็นความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก กลยุทธ์ที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนเห็นว่าเป็นความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีความเป็นไปได้ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และกลยุทธ์ที่ 4 ผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนเห็นว่าเป็นความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีความเป็นไปได้ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยสำคัญที่นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพแวดล้อมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดปากตรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 มีผลการวิจัยที่นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

สภาพแวดล้อมภายนอกในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดปากตรงที่เป็นโอกาสและอุปสรรค มีดังนี้ โอกาส คือ การกำหนดกฎหมายการศึกษาและยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาที่นโยบายส่วนใหญ่ให้ความสำคัญและเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม อีกทั้งหน่วยงานต้นสังกัดมีการจัดอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และนโยบายได้เข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหาในส่วนของการบริหารจัดการ โดยมีผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และภาคีเครือข่าย เช่น หน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ปกครองหรือศิษย์เก่าให้เงินสนับสนุนในการจัดการศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่น มีการจัดกิจกรรมตามวาระสำคัญและประเพณีของท้องถิ่น โรงเรียนมีเขตพื้นที่บริการที่มีความพร้อมด้านเทคโนโลยี มีบริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตประจำศาลาประชาคมของหมู่บ้าน ทำให้การติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองมีความสะดวกและสามารถติดต่อประสานงาน อุปสรรค คือ การเปลี่ยนแปลงนโยบายในการจัดการศึกษา นโยบายส่วนใหญ่เป็นเรื่องเร่งด่วนทำให้ครูต้องเร่งดำเนินงานส่งผลกระทบในการปฏิบัติงานสอน อีกทั้งผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้น้อย ว่างงาน ทำให้ไม่สามารถสนับสนุนค่าใช้จ่าย และนักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบุคคลอื่น เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งเป็นผู้มีรายได้น้อย และสภาพครอบครัวของผู้ปกครองนักเรียนมีปัญหาทางสังคม ผู้ปกครองบางคนไม่มีความพร้อมในการเข้าถึงและการใช้สื่อเทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารหรือประสานงานกับโรงเรียนเนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่ยากจนไม่สามารถจัดหาอุปกรณ์

สภาพแวดล้อมภายใน มีดังนี้ จุดแข็ง คือ โรงเรียนดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่องและจัดโครงสร้างการบริหารงานอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น มีห้องเรียนและอาคารที่พร้อม มีสนามเด็กเล่นที่ได้มาตรฐาน และครูมีการสร้างนวัตกรรม วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยมีครูครบทุกชั้นและมีคุณวุฒิตรงกับวิชาที่สอน และโรงเรียนมีการวางแผนการเบิกจ่ายและใช้เงินตามโครงการต่างๆ และมีครุภัณฑ์เหมาะสมต่อ

จำนวนนักเรียน มีการทำทะเบียนคุมไว้อย่างเป็นระบบ จุดอ่อน คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรขาดการปฏิสัมพันธ์กับชุมชนควร ขาดการนิเทศติดตามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบาย ขาดช่องทางในการรับฟังปัญหา ครูมีภาระงานอื่นที่นอกจากการจัดการเรียนรู้ และขาดกิจกรรมส่งเสริมสร้างแรงจูงใจในการจัดการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาหลักต่ำ ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET ระดับต่ำ ผู้บริหาร และคณะครูมีการประชุม (PLC) ร่วมกันน้อย และครูขาดการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ มีภาระงานอื่นที่มากเกินไป อีกทั้ง โรงเรียนมีงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดซื้อสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ และการทำมีห้องปฏิบัติการ เช่น คอมพิวเตอร์ ซึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอต่อผู้เรียน และขาดการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารงานอย่างเต็มที่ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ครูใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อดิจิทัล เช่น รูปภาพ เสียง วิดีโอ ในการจัดการเรียนรู้ มีการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้โปรแกรม Microsoft Office ในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ครูบางคนไม่สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ อินเทอร์เน็ตบางอาคารบางห้องเรียนไม่ทั่วถึงในการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อดิจิทัล เช่น รูปภาพ เสียง วิดีโอ ในการจัดการเรียนรู้ การใช้คอมพิวเตอร์บางเครื่องไม่สามารถใช้งานได้ ครูไม่เปิดใจในการพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ การกำกับ ติดตาม และประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้เสนอแนะแนวทางหรือแสดงความคิดเห็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ ครูมีการรายงานการใช้เทคโนโลยี ผู้รับผิดชอบมีการติดตามการใช้ ครูต้องรับผิดชอบได้ ผู้รับผิดชอบไม่มีการติดตามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ครูควรมีบทบาทร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของอรอุษา ปุณยบุรณะ (2558) ที่พบว่า องค์ประกอบการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสาธิตเป็นพหุองค์ประกอบ มี 5 องค์ประกอบ คือ 1) โครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือ การจัดการทรัพยากร การจัดการระบบเครือข่าย 2) การจัดการองค์การเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือ การจัดการโครงสร้างหน่วยงาน การบริหารทรัพยากรบุคคล 3) การวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 4) การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและบุคลากรเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) การควบคุม ติดตาม และการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสอดคล้องกับการวิจัยของวรรณศรี ขอสกุลไพศาล (2561) ที่พบว่า องค์ประกอบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามในระดับดีมาก เห็นสอดคล้องกันว่า องค์ประกอบการบริหารระบบ สารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพ ภายนอก รอบสามในระดับดีมาก มีความถูกต้อง เหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

2. ผลการสร้างกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดปากตรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ ซึ่งในกลยุทธ์จะมีองค์ประกอบย่อย คือ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ โครงการ/กิจกรรม และกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดปากตรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาและปรับปรุงทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ของครูและบุคลากรสถานศึกษา กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาและปรับปรุงผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานศึกษา กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาและปรับปรุงความสัมพันธ์กับชุมชนและการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

ซึ่งมีความเชื่อมโยงในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้มาใช้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ จุฑามาศ กาญจนธรรม (2558) ที่พบว่า องค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีการเรียนรู้ เพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 คือ 1) การสร้างกำลังใจให้มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้ 2) การสนับสนุนการเรียนการสอนด้วยการใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้ 3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ 4) การใช้เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ ในการบริหารจัดการ สอดคล้องกับการวิจัยของวิไลพร พิทักษา (2559) ที่พบว่า การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาโดยรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก รูปแบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีองค์ประกอบ และมีผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในสถานศึกษามีความเหมาะสมและเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับการวิจัยของจิตรสินี ทองจำนงค์ (2557) ที่พบว่า ระดับความคิดเห็นการใช้เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ด้านการใช้เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ ด้านคุณภาพของสารสนเทศ ด้านคุณภาพของระบบ และด้านการซึมซับเทคโนโลยี/นวัตกรรม และปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับการใช้เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้

3. ผลการประเมินกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดปากตรอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 พบว่า การประเมินกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทุกคน เห็นว่ามีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาและปรับปรุงทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ของครูและบุคลากรสถานศึกษา กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาและปรับปรุงผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานศึกษา กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาและปรับปรุงความสัมพันธ์กับชุมชนและการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย โดยให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับอรอุษา ปุณยบุรณะ (2558) ที่พบว่า ผลขององค์ประกอบการบริหารเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสาธิต ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกันว่า องค์ประกอบของเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสาธิต มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ คือ กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดปากตรอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สภาพแวดล้อมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดปากตรอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยการประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก PEST และสภาพแวดล้อมภายใน 2S4M ซึ่งพบว่า โรงเรียนวัดปากตรองมีสมรรถนะภายในที่ต้องแก้ไข และยังไม่มีปัจจัยเอื้อภายในโรงเรียน โรงเรียนควรทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมาเพื่อหาสาเหตุของปัญหาและแก้ไขโดยเร็วในขณะเดียวกันต้องเร่งพัฒนาสมรรถนะภายในให้มีความเข้มแข็งเพียงพอที่จะดำเนินการพัฒนาต่อไป และสถานศึกษามีสภาพแวดล้อมภายในที่อ่อนแอแต่มีสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส ซึ่งกลวิธีการดำเนินงานจะต้องเป็นไปในลักษณะ ปรับปรุงพัฒนา จุดด้อย และจากการศึกษาสภาพแวดล้อม พบว่า กลยุทธ์ที่เหมาะสม คือ การพัฒนาและปรับปรุง ซึ่งสามารถกำหนดเป็นกลยุทธ์ในการบริหารได้ 4 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาและปรับปรุงทักษะการ

จัดการเรียนรู้ การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ของครูและบุคลากรสถานศึกษา กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาและปรับปรุงผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานศึกษา และกลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาและปรับปรุงความสัมพันธ์กับชุมชนและการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

2. กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาต้องมียุทธศาสตร์ประกอบ คือ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ ซึ่งในกลยุทธ์จะมีเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ โครงการหรือกิจกรรม ซึ่งใช้เป็นทิศทางในการบริหารสู่คุณภาพของผู้เรียน สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างสมบูรณ์แบบ โดยการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาล การใช้สื่อและเทคโนโลยี การมีความสัมพันธ์กับชุมชนและภาคีเครือข่าย และการดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา สรุปภาพองค์ความรู้การวิจัย ดังในภาพที่ 1



ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 สถานศึกษาควรวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกเพื่อปรับปรุงกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพให้เหมาะสม
 - 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการติดตามและประเมินผลการนำกลยุทธ์ไปใช้
 - 1.3 สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อปรับปรุงกลยุทธ์อยู่เสมอเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของสภาพบริบท
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพแวดล้อมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในระดับกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา หรือระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.2 ควรศึกษาวิจัยเพื่อเปรียบเทียบกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในระดับกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา หรือระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.3 ควรศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งเสริมกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในระดับกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา หรือระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- จิตรลีนี ทองจำนงค์. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของพนักงานกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุฑามาศ กาญจนธรรม. (2558). การพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 9(ฉบับพิเศษ), 109.
- โรงเรียนวัดปากตรอง. (2565). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี พ.ศ. 2565. นครศรีธรรมราช: โรงเรียนวัดปากตรอง.
- วรรณศร ขอสกุลไพศาล. (2561). การบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามในระดับดีมาก. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิสัยพร พิทักษา. (2559). รูปแบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 10(2), 210-221.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. (2565). รายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. นครศรีธรรมราช: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). รายงานการวิเคราะห์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้รองรับการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). รายงานผลการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อรอุษา ปุณยบุณณะ. (2558). การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสาธิต. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.